

Do druku nr 1532 i 1532-A

KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel. 22 821 99 71, 821 99 72, 626 82 49 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L.dz. 580/OBSiL/2021

Warszawa, dnia 21 września 2021 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFKA K
L.dz. DS. 175. 622. 21
Data wpływu 21.09.2021

Pan Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 9 września 2021 r. i 15 września 2021 r., w załączeniu przekazuję opinię Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1532) i autopoprawki do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1532-A).

Z poważaniem,

Kierownik

Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji

Krajowej Rady Radców Prawnych

Rafał Stankiewicz

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SP-1702.288.19.2021

Data wpływu 21.09.2021

Warszawa, dnia 20 września 2021 r.

Opinia

**Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych
w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym
od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz
niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1532)
i autopoprawki do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku
dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób
prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1532-A).**

I. Uwagi wstępne

W dniu 8 września 2021 r. do Sejmu RP wpłynął rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (dalej jako: projekt ustawy), a następnie w dniu 14 września 2021 r. wpłynęła autopoprawka do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1532-A).

Planowane zmiany w zaproponowanym kształcie wywołają bezpośrednie skutki dla radców prawnych.

Poniższe uwagi dotyczą wyłącznie tych zmian, które w sposób bezpośredni będą miały negatywny wpływ na wykonywanie zawodu radcy prawnego i nie zostały przywołane w pierwszym zestawieniu uwag, zgłoszonych przez Krajową Radę Radców Prawnych.

II. Zmiany wywołujące negatywne skutki dla radców prawnych

Po zmianach, ustalenie wysokości składki zdrowotnej dla przedsiębiorców zostanie w dużym stopniu utrudnione. Zmiany przewidują inny sposób ustalania wysokości składki zdrowotnej dla każdej formy opodatkowania. W przypadku zasad ogólnych ma to być 9% dochodu bez możliwości odliczenia, tak jak w przypadku osób zatrudnionych na umowę o pracę. Przedsiębiorcy opodatkowani podatkiem liniowym zapłacą składkę zdrowotną na poziomie 4,9% podstawy wymiaru składki, nie mniej niż 9 %:

- 1) minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia tego roku, w przypadku składki obliczanej od miesięcznej podstawy jej wymiaru;
- 2) iloczynu liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia tego roku, w przypadku składki obliczanej od rocznej podstawy jej wymiaru, bez możliwości jej odliczenia.

W przypadku wyboru ryczału, składka zdrowotna uzależniona będzie od wysokości przychodów i ustalana będzie w wysokości 9% iloczynu liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty odpowiadającej (60%, 100% lub 180%) przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Powyższe zmiany będą miały wpływ na opodatkowanie dochodów radców prawnych poprzez wzrost wysokości obciążeń fiskalnych. Nie jest równocześnie wiadome, w jaki sposób planowane zmiany odniosą wymierne i pozytywne skutki dla podatników, którzy będą te obciążenia ponosić. Te zmiany ocenić więc należy negatywnie. W trakcie trwającej pandemii, stwarzającej wiele zagrożeń dla prowadzenia działalności

gospodarczej, wprowadzanie tak znacznych obciążeń publicznoprawnych może wpłynąć negatywnie zarówno na rynek pracowników, jak i pracodawców. Postulujemy rezygnację z wprowadzania dodatkowych obciążeń, ewentualnie wprowadzenie ich górnego limitu.

Proces zwrotu ewentualnej nadpłaty z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne ma następować wyłącznie na wniosek ubezpieczonego, złożony w terminie miesiąca od upływu terminu do złożenia zeznania podatkowego. Zwrot tej kwoty ma następować na wniosek składany wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo wykorzystując sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w systemie teleinformatycznym. Wniosek złożony po tym terminie ma pozostać bez rozpatrzenia. Jest to rozwiązanie niekorzystne dla uprawnionych, wymagające dopilnowania krótkiego i zawitego terminu.

Ponadto negatywnie należy zaopiniować wprowadzenie minimalnego podatku dochodowego od osób prawnych. Z projektu (art. 24ca ustawy o CIT) wynika, że podatnikami tego podatku mają być spółki i podatkowe grupy kapitałowe, które poniosą w danym roku stratę ze źródła innego niż zyski kapitałowe lub których rentowność z działalności operacyjnej (źródła innego niż zyski kapitałowe) nie przekroczy 1%. Nowy podatek w wysokości 10% podstawy opodatkowania ma być naliczany nie tylko od przychodów, lecz także od wydatków. Ustalenie podstawy opodatkowania będzie wymagało zastosowania matematycznego wyliczenia m. in. z wykorzystaniem wzoru: $[(P - Po) - (K - Am - Kfd)] \times 30\%$ oraz $[(P - Po) - (K - Am - O)] \times 5\%$, co zapewne nie ułatwi prawidłowości wyliczeń. Wyjątkiem mają zostać objęte tylko niektóre spółki, będące podatnikami CIT, np. których wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne oraz podatnicy w roku podatkowym, w którym rozpoczęli działalność, oraz w kolejno następujących po sobie dwóch latach podatkowych, następujących bezpośrednio po tym

roku podatkowym. Kryteria wprowadzenia tych wyjątków są jednak niejasne. Zgodnie z założeniami zmian, nowy podatek miały zapłacić tylko spółki kapitałowe, wielkie korporacje, jednak treść projektu tego nie potwierdza. Zgodnie z projektem nie będzie miało znaczenia, jakie przychody uzyskuje dana spółka, ile osób zatrudnia itp. Podatek mogą więc zapłacić nawet niewielkie spółki, które odnotują stratę lub niską rentowność. Wprowadzenie podatku minimalnego generuje dodatkowe obciążenia finansowe, które bezpośrednio może przełożyć się na kolejne obciążenia podatkowe radców prawnych, prowadzących działalność gospodarczą w formie spółek, będących podatnikami CIT (np. komandytowych). Z tego względu minimalny podatek dochodowy – o ile ma zostać wprowadzony – winien dotyczyć faktycznie największych podatników, np. podatników spełniających kryteria innego, niż mikro-mały czy średni przedsiębiorca. Co istotne, przepisy o wprowadzeniu nowego podatku przychodowego zostały ujawnione w projekcie po raz pierwszy już po zakończeniu konsultacji publicznych, co uniemożliwiło ich analizę i wyrażenie opinii przez zainteresowane środowiska w pierwotnym terminie.

Należy krytycznie ocenić zmiany w art. 111, polegające na dodaniu art. Ust. 6kb wprowadzającego karę pieniężną w wysokości 500 zł na podatnika prowadzącego ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, który wbrew art. 19a ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, nie zapewnia współpracy kasy rejestrującej z terminalem płatniczym, przy użyciu którego zapewnia możliwość przyjmowania płatności, zgodnie z wymaganiami technicznymi dla kas rejestrujących. Powyższe może hipotetycznie dotyczyć radców prawnych.

Wpływ na wykonywanie zawodu przez radców prawnych będzie także miało wprowadzenie przepisów o tzw. „ukrytej dywidendzie” (art. 16 ust. 1 pkt 15b ustawy o CIT), wyłączających z kosztów uzyskania przychodów koszty poniesione przez podatnika będącego spółką w związku ze świadczeniem wykonanym przez podmiot powiązany w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 z tą spółką lub ze wspólnikiem (akcjonariuszem) tej spółki, jeżeli:

- 1) wysokość tych kosztów lub termin ich poniesienia w jakikolwiek sposób są uzależnione od osiągnięcia zysku przez podatnika lub wysokości tego zysku lub
- 2) racjonalnie działający podatnik nie poniósłby takich kosztów lub mógłby ponieść niższe koszty w przypadku wykonania porównywalnego świadczenia przez podmiot niepowiązany w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 3 z podatnikiem, przy czym przy określaniu wysokości tych kosztów przepisy art. 11c i art. 11d stosuje się odpowiednio, lub
- 3) koszty te obejmują wynagrodzenie za prawo do korzystania z aktywów, które stanowiły własność lub współwłasność wspólnika (akcjonariusza) lub podmiotu powiązanego ze wspólnikiem (akcjonariuszem) przed utworzeniem podatnika.

Od powyższej zasady wprowadza się wyjątki, polegające na niestosowaniu ww. przepisów w przypadku, gdy suma poniesionych w roku podatkowym przez podatnika kosztów stanowiących ukrytą dywidendę na podstawie tych przepisów, jest niższa niż kwota zysku brutto w rozumieniu przepisów o rachunkowości, uzyskanego w roku obrotowym, w którym koszty te zostały uwzględnione w wyniku finansowym podatnika. W konsekwencji wprowadzenia tego przepisu świadczenie wspólnika na rzecz np. spółek komandytowych może nie stanowić dla spółki kosztu uzyskania przychodu, będąc jednocześnie źródłem przychodu po stronie wspólnika. Ta zmiana dotyczy bezpośrednio radców prawnych, a została wprowadzona w ostatniej wersji projektu z dnia 8 września 2021 roku oraz autopoprawce z dnia 16 września 2021 roku, to jest bez publicznych konsultacji.

